

یک آمار فاجعه در حوزه آب

اعداد و ارقامی که هر روز از وضعیت آبی کشور منتشر می شود نگران کننده تر از روز قبل است و این موضوع را در ذهن تداعی می کند که به روز های سخت آبی ایران نزدیک می شویم.

به گزارش ایسنا، ۴۰ سال قبل هر ایرانی بیش از ۷ هزار و پانصد متر مکعب در سال آب تجدیدشونده در اختیار داشت اما امروز این میزان به کمتر از یک هزار و چهارصد مترمکعب رسیده است.

کاهش حدود ۸۰ درصدی سرانه مصرف هر ایرانی از آب های تجدید شونده شاید در نگاه اول بیانگر فاجعه پیش روی کشور نباشد اما واقعیت است که منابع آبی ایران روند کاهشی دارد و اگر روال به همین طریق پیش برود نمی توان شاهد آینده ای پر آب بود.

بر اساس گفته های مسوولان آبی در شرایط فعلی ایران با ۲۵ درصد فاصله از مصر رتبه اول تنش آبی را در برداشت از آب های زیر زمینی به خود اختصاص داده که به نظر می رسد این آمار بسیار نگران کننده است.

به عبارتی باید گفت زنگ خطر آب های زیرزمینی در حالی به صدا در آمده که بیش از ۹۰ درصد مصارف آب کشور در حوزه کشاورزی صرف می شود که شاید همین مساله نیز موجب اشاعه شیوه های نوین آبیاری برای خروج از برون رفت آبی شده است تا جایی که تاکنون بیش از یک میلیون و ۴۰۰ هزار هکتار از اراضی کشاورزی به سیستم های نوین

آبیاری مجهز شدند.

اما مشکل اصلی که در حوزه آبی کشور به ویژه بخش کشاورزی وجود دارد مربوط به برداشت بیش از حد آب از چاه‌های مجاز و غیر مجاز است که افت سطح آب‌های زیرزمینی را در پی داشته به طوری که بر اساس آمارهای موجود بیش از ۱۱ میلیارد متر مکعب آب از دشتهای کشاورزی بیش از ظرفیت مجاز برداشت می شود.

این موضوع تا جایی بحرانی شده که به گفته ابتکار معاون رئیس جمهور کشاورز برای اینکه بتواند کشاورزی کند ابتدا باید نسبت به حفظ منابع آب و خاک مسوولیت پذیر باشد لذا باید رویکرد کشاورزان تغییر یابد و کاری کنیم که همه در این مسئله سهیم شده و به یک باور و درک مشترک برسند به طوری که بتوانیم کشاورزی پایدار با ملاحظات زیست محیطی در کشور داشته باشیم.

وی با بیان اینکه حفظ کیفی منابع آب هم در بخش صنعت و هم کشاورزی امری بسیار مهم است اظهار کرد: متأسفانه نمونه‌های خوبی در آلاینده‌گی آب های صنعتی نداریم. این آلودگی ها و مصرف سموم می‌تواند مشکلات آبی ما را حادتر کند.

ابتکار با بیان اینکه در خیلی از موضوعات زمان را از دست داده ایم افزود: در حال حاضر فرصت محدودی برای انجام کار داریم و دیگر نمی‌توانیم زمان را از دست بدهیم زیرا تغییر اقلیم، کاهش نزولات آسمانی و ... به شکلی است که شرایط ما را دشوارتر می کند و لازمه آن نشان دادن واکنش مناسب است.

علاوه بر این در سال های گذشته ۱۳۰ میلیارد مترمکعب آب استحصالی در کشور وجود داشته اما در شرایط فعلی این رقم به ۸۸ میلیارد مترمکعب کاهش یافته که این موضوع بیانگر کاهش ۲۵ درصدی میزان آب استحصالی کشور است.

به علت تغییر اقلیم، کاهش بارندگی و فرسایش خاک و از بین رفتن مراتع، کاهش روان آب در کشور رخ داده که در این شرایط سهم بخش کشاورزی از ۸۸ میلیارد مترمکعب روان آب موجود در کشور ۶۴ میلیارد مترمکعب است.

باید گفت در حال حاضر ۱۲۰ میلیارد مترمکعب کسری مخزن در کشور وجود دارد که قرار است طی برنامه ۲۰ ساله این عدد به صفر برسد که انسداد چاه‌های غیرمجاز، نصب کنتورهای هوشمند در چاه‌های کشاورزی و

کاهش دبی خروجی آب چاه‌های مجاز از جمله اقدامات در راستای جبران کسری مخزن آب تدوین شده است.

این موضوع که ایران در بین ۱۸۰ کشور دنیا از لحاظ برخورداری از منابع آب در رتبه ۵۰ و در بین این کشورها از لحاظ سرانه منابع آب در جایگاه ۱۱۲ دنیا قرار دارد، بیانگر این است که وضعیت کشور در حوزه منابع آبی خوب نیست و باید فکر اساسی برای ایت بحران کرد.